

Social Intervention og pædagogiske metoder på museet

Et samarbejdsprojekt mellem University College Sjælland pædagoguddannelsen, Slagelse, og Museum Vestsjælland

Som en del af Museum Vestsjællands (MVE) udvikling af en fælles undervisningsafdeling indgik museet i foråret 2015 i et samarbejde med University College Sjælland pædagoguddannelsen i Slagelse (UCSJ). Partnerskabet skulle bestå af undervisning af de pædagogstuderende og brug af museet i deres arbejde med førskolebørn. Et fælles ståsted for Skoletjenesten på MVE og UCSJs pædagoguddannelse har været at skabe en platform, hvor det museale rum bliver aktivt udforsket af kommende pædagoger, uddannede pædagoger og børn på samme tid. Slagelse Museum og Holbæk Museum (to af Museum Vestsjællands besøgssteder) har begge dannet rammerne om samarbejdet, der i dag er formaliseret i en konkret partnerskabsaftale.

Formål

Gennem et tæt og ligeværdigt samarbejde mellem Museum Vestsjælland og UCSJs pædagoguddannelse har samarbejdet til formål at ruste fremtidige pædagoger til at bruge museet, som et relevant lærings- og udviklingsrum for førskole- og SFO børn.

Derudover er det projektets formål at oprette bæredygtige samarbejdsrelationer mellem UCSJs pædagoguddannelse således, at museet kan indgå som en form for praktisk værksted og videnspartner for de studerende. Museumsforløbet understøtter udviklingen både af de studerendes fagfaglighed og praktiske kompetencer indenfor grundfagsmodulet *Social Intervention og pædagogiske metoder*.

Under forløbet blev følgende spørgsmål undersøgt:

- Hvordan kan museet blive brugt som et relevant læringsrum for pædagoger og de ældste børnehavebørn i deres dagligdag?
- Hvilke læringspotentialer kan et flerbenet samarbejde mellem museet, pædagogstuderende, pædagoguddannelsen og daginstitutioner munde ud i?
- Hvordan kan skabende processer under et museumsforløb/værksted understøtte en form for lokalt ejerskab og oplevelsen af følelsesmæssig og kognitiv erkendelse hos børnene?
- Hvordan kan børn fra en tidlig alder være med til at skabe betydning i disse processer?
- Hvordan kan museet som læringsrum understøtte processen?

Baggrund og opstart

Samarbejdet mellem UCSJ og undervisningsafdelingen på museet blev etableret i foråret 2015. Det skete på baggrund af en henvendelse fra Adjunkt Martin Hoffmann fra UCSJ samt et ønske fra museet om at undersøge forskellige partnerskabskonstellationer på daginstitutionsområdet.

Både MVE og UCSJ ønskede at undersøge muligheden for at inddrage museet i de pædagogstuderendes daglige undervisning. Slagelse Museum blev rammen om et intensivt pilotforløb for de pædagogstuderende. Derudover var det et ønske fra museets side både at

udvide den daglige kontakt til daginstitutionerne i museets nærområde samt at kvalificere museets læringstilbud til målgruppen, førskolebørn.

Foto: Museum Vestsjælland

Foto: Museum Vestsjælland

Projektets slutprodukter

1. Et selvaktiverende undervisningsmateriale målrettet børnehavepædagoger til besøg på egen hånd. Materialet har en "før-under efter" vejledning med forslag til aktiviteter, som inddrager Slagelse Museums udstillinger og dertilhørende aktiveringskasser
  - a. Undervisningsmaterialet, inddrager læringsaktiviteter udviklet af de pædagogstuderende.
2. En bæredygtig samarbejdsmodel med UCSJs pædagoguddannelse med fremtidsudsigter for hele MVE (f.eks. et partnerskabssamarbejde, praktikpladser, samarbejde omkring cases til de studerendes eksamensopgaver m.m.)
3. Kvalificering af MVEs tilbud til daginstitutioner samt en udvidelse af MVEs netværk af daginstitutioner i museets nærområder.

Brugerinddragelse

Brugerinddragelsen i det pågældende projekt skete på flere niveauer. Projektet var struktureret således, at flere samarbejdskonstellationer og flere forskellige former for brugerinddragelser blev anvendt på samme tid under hele projektperioden.

De pædagogstuderende

De studerende blev inddraget aktivt både under selve læringsforløbet på museet samt i det efterfølgende pædagogiske udviklingsarbejde. De læringsaktiviteter, som blev udviklet af de studerende, bliver løbende inddraget i museets undervisningsmateriale og læringstilbud til førskolebørn. Museet har på baggrund af de studerendes materialer genereret en vidensbank bestående af de studerendes skriftlige opgaver, som løbende kan inddrages i museets pædagogiske arbejde med førskolebørn.

Førskolebørnene og pædagoger

Ved afslutning af hvert workshopforløb blev der afholdt en mundtlig evaluering af de deltagende børn og deres pædagoger. Pædagogernes overvejelser og punkter til forbedring blev inddraget i forløbets struktur på museet samt i det resulterende undervisningsmateriale til pædagoger.

Udover de mundtlige evalueringer på museet blev der også afholdt to dybdegående evalueringer med udvalgte daginstitutioner. Pædagogerne evaluerede med børnene tilbage på institutionen efter museumsforløbet. Evalueringsresultaterne blev drøftet mellem pædagogerne og tovholderne fra museet under et evalueringsmøde. Deres feedback blev taget med i videreudviklingen og yderligere kvalificeret til kommende forløb. (se afsnittet evaluering)

Foto: Museum Vestsjælland

Foto: Museum Vestsjælland

Projektets struktur og udvikling

På pædagoguddannelsens grundmodul *Social intervention og pædagogiske metoder* deltager de studerende i fire forskellige workshopforløb med forskellige temaer. Det intensive tredagesforløb på museet er blevet integreret, som et af disse workshopforløb, dvs. en fast del af grundmodulet. De studerende kunne også vælge at tage udgangspunkt i forløbet senere i deres uddannelse i en eksamensopgave el.lign.

En vigtig målsætning fra projektets begyndelse har været at skabe et ejerskab til det lokale museum både hos de deltagende pædagogstuderende og hos lokale daginstitutioner. For at understøtte processen hos de studerende blev det besluttet, at undervisning i deres delmodul skulle foregå på museet.

Foråret og efteråret 2015 pilotforløb på Slagelse Museum

Samarbejdet havde sin første base på MVEs besøgssted, Slagelse Museum. Slagelse Museum er et lokalhistorisk museum, der primært har fokus på handel, håndværk og industri. Museet tager fat i lokalhistorien gennem temaer, som kan perspektiveres til hele Danmarkshistorien. På museet kan man bl.a. opleve det unikke gademiljø fra den tid, hvor H.C. Andersen gik i Slagelse Latinskole samt en købmandsbutik anno 1940-50.

Aktiveringskasserne

I deres udviklingsarbejde skulle de studerende i samarbejde med projektets tilknyttede museumsunderviser tage udgangspunkt i optimering af Slagelse Museums eksisterende "Aktivitetskasser". Kasserne er tematisk opdelt og indeholder historiske studiegenstande, som kan anvendes i et læringsforløb på egen hånd.

Indholdet i kasserne er oplagt til læringsforløb om børneliv i gamle dage m.m. De fire eksisterende aktiveringskasser har på nuværende tidspunkt følgende overskrifter: Legetøj, Husgeråd, Værktøj, Købmanden. Udover selve genstandene indeholder kasserne laminerede ark med korte beskrivelser af hver genstand, evt. med historisk kontekst og et billede af genstanden i brug.

Projektets tidsplan

Etableringsfase

1. jan. – 23. jan. 2015

12.01.2015: Sparring og forventningsafstemning med inspektør og leder på Slagelse Museum

16.01.2015: Indledende møde og forventningsafstemning med Martin Hoffmann UC Sjælland.

Udviklings- og testfase I

Februar- marts 2015

3 x 3 dages-forløb med de pædagogstuderende fra UCSJ pædagoguddannelsen i Slagelse

FORÅRET 2015		
HOLD B	HOLD C	HOLD A
2.2.2015	16.2.2015	2.3.2015
9.2.2015	18.2.2015	6.3.2015
13.2.2015 Sct. Mikkels Børnehave	19.2.2015 Antvorskov Børnegård	9.3.2015 Børnehave Søbjerggård

Udviklings- og testfase II- Fortsættelse med opkvalificering af forløbet

3 x 3 dages-forløb med de pædagogstuderende fra UCSJ pædagoguddannelsen i Slagelse

EFTERÅRET 2015				
HOLD 1	HOLD 2	HOLD 3	HOLD 4	HOLD 5
7.9.2015	21.9.2015	26.10.2015	2.11.2015	9.11.2015
8.9.2015	23.9.2015	28.10.2015	4.11.2015	11.11.2015
11.9.2015 Sct. Mikkels Børnehave	24.9.2015 Antvorskov Børnegård	30.10.2015 Børnehave Søbjerggård	6.11.2015 Børnegården Slagelse	13.11.2015 Børnehave Søbjerggård

Evaluerings og implementeringsfasen

Efteråret 2015

Evalueringsmetoder

Der blev afprøvet en række af forskellige evalueringsmetoder under hele projektperioden. Mundtlige evalueringer blev løbende foretaget både af museumsunderviseren, underviseren fra UCSJ og af pædagogstuderende indbyrdes.

Under de første testforløb evaluerede de pædagogstuderende med hinanden samt med børn og pædagoger fra deltagende institutioner. Her blev der anvendt diktafonoptagelser. Efter indsamling

af resultaterne fra de første to hold af studerende blev det konkluderet, at de pædagogstuderendes evalueringer i højere grad skulle styres og understøttes af deres underviser og museumsunderviseren.

De endelige evalueringsformer blev således:

Mundtlig evaluering:

Elevernes skulle evaluere kort mundtlig i fællesskab efter de første to dage i forløbet. En længere mundtlig evaluering i plenum med museumsunderviseren og de studerendes underviser skete på afslutningsdagen, efter børnegruppen havde været på besøg. Her blev de studerende bedt om at reflektere over forløbets arbejdsform, udviklingsprocessen samt over, hvordan forløbet havde bidraget til deres faglige udvikling og forståelse af de pædagogiske læreplanstemaer.

Skriftlig evaluering

De studerende skal aflevere en skriftlig gruppeopgave efter forløbet, som indeholder flere evalueringspunkter. I opgaven skal de forholde sig til flere spørgsmål og emneområder, herunder:

- Beskriv den aktivitet I har lavet med børnene på museet.
- Hvordan fandt I på ideen, og hvad gik aktiviteten ud på? Hvilke materialer brugte I?
- Hvilke læringsområder/kompetencer understøtter jeres aktivitet hos børnene og hvordan?
- Hvilke af de pædagogiske læreplanstemaer understøtter den?
- Hvordan gik aktiviteten? Hvad fungerede bedst? Hvad fungerede mindre godt?
- Var der nogle ting, der overraskede jer i processen?

Formulering af den skriftlige opgave blev skærpet og opkvalificeret undervejs i hele projektperioden. Det skete både i forhold til, hvordan de studerende skulle beskrive deres læringsaktivitet, og hvilke refleksioner der skulle med i opgaven. De skulle også reflektere over, hvordan deres aktivitet understøtter teori i praksis (fx ved Malcolm Ross' og/eller de æstetiske læreprocesser). Derudover kom der også mere fokus på, hvordan museumsforløbet kunne bruges aktivt i de studerendes porteføljearbejde fremadrettet på studiet.

Evalueringresultater

Forløbene blev generelt taget godt imod af de pædagogstuderende og de deltagende daginstitutioner fra projektets begyndelse. De pædagogstuderende var særlig tilfredse med forløbets bevidste fokus på, hvordan man anvender teori i praksis.

Samarbejdet mellem museumsunderviseren og underviseren fra UCSJ var afgørende for at sikre, at forløbet udviklede sig løbende og blev mere og mere kvalificeret undervejs. Evalueringer fra de studerende blev mere og mere positiv i takt med, at forløbet blev videreudviklet under projektperioden.

Under de allerførste forløb på Slagelse Museum var der f.eks. et ønske fra de studerende om flere forberedelsesmaterialer, flere praktiske eksempler på formidlingsgreb samt mere støtte i at koble teori til praksis fra deres underviser. Efter fælles videreudvikling mellem MVE og UCSJ er koblingen mellem museumsforløbet og de studerendes øvrige pædagogiske arbejde på studiet blevet gjort tydeligere og mere relevant. Forløbets struktur og arbejdsformer fungerer også mere optimale. Som følge heraf er museumsforløbet blevet mere relevant for alle parter og nemmere at integrere som en fast del af grundmodulet på pædagoguddannelsen. Disse forbedringer afspejles i de studerendes senere evalueringer.

Et udpluk af evalueringskommentarer fra efterår 2015 og 2016 forløbene

Det var godt at få mulighed for at afprøve mine fagligheder på "rigtige børn" i stedet for, at vi øver os på hinanden, som vi gør på studiet. Man kunne få de rigtige reaktioner og blive bedre til at forstå gruppen.

Jeg vidste ikke, at man kunne bruge et museum på denne her måde.

Jeg troede, at et projekt på et museum ville være kedeligt, men det var rigtig sjovt, og jeg lærte rigtig meget om, hvordan man arbejder med børn.

Det har været en helt fantastisk oplevelse at se, hvordan børnene bare levede sig ind i den verden, vi havde skabt til dem. Og hvordan jeg selv blev grebet af det.

Undervejs justerede jeg på vores aktivitet og blev bedre og bedre til at formidle til børnene. Jeg justerede på sproget og aktivitetens form, og der skete noget nyt hver gang.

Det overraskede mig, hvordan jeg kunne se, at mine aktiviteter afspejlede de teorier, vi har lært om, især Malcolm Ross.

Jeg har lært så meget og har været positivt overrasket. Jeg vidste ikke, at jeg kunne sådan noget.

IMPLEMENTERINGSFASEN

Projektet har udviklet sig til et fast partnerskabssamarbejde med UCSJs Pædagoguddannelsen i Slagelse. På nuværende tidspunkt undersøges forskellige muligheder for at udvide forløbet, herunder med fokus på et efteruddannelseskursus for pædagoger på museet m.m.

Partnerskabssamarbejdet kører pr. efterår 2016 i sin fjerde sæson, og MVE har haft 14 hold igennem forløbet og fortsætter denne form fremadrettet. I foråret 2017 går partnerskabssamarbejdet ind i sit femte semester. Det betyder, at Museum Vestsjælland har haft mulighed for at være et eksperimenterende rum, hvor forløbets grundstruktur bliver løbende evalueret og forbedret i samarbejde med de deltagende studerende, samt de deltagende daginstitutioner og skoler.

Holbæk Museum: et bæredygtigt samarbejde tager form

Fra foråret 2016 er partnerskabssamarbejdet flyttet fra til Museum Vestsjællands besøgssted Slagelse Museum til Holbæk Museum. MVE og UCSJ havde et ønske om at afprøve andre museale rammer og pædagogiske fokusområder og se, hvordan modellen kunne gøres bæredygtig og relevant på flere af museets besøgssteder. I Holbæk er der kommet et øget fokus på brug af forskellige museale rum og udvikling af deres læringspotentialer. Ligeledes har flere 0. klasser deltaget i forløbet.

Perspektivering og vidensdeling

Projektet har skabt stor interesse både i museumsverdenen, på daginstitutionsområdet og på skolerne. Det har også skabt interesse på andre videregående uddannelsesinstitutioner og åbnet for et nyt samarbejde med PAU-uddannelsen fra SOSU Holbæk.

Foto: Museum Vestsjælland

Projektet er blevet vidensdelt i flere fora, herunder i form af oplæg på konferencer, en artikel til Danske Museer (udkommer i starten af 2017) et radioindslag (Kulturvejlederne i P1 efteråret 2016) og en artikel i lokalavisen. På baggrund af projektet indgår MVE i *Netværket for pædagogisk museologi*, et landsdækkende museumsnetværk oprettet bl.a. på initiativ af HistorieLab i Jelling og Professionshøjskolen UCC.

Flere udgivelser om projektet og samarbejdsformens læringspotentialer er under udarbejdelse med planlagt udgivelse i løbet af 2017.